

การประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร
Potential Assessment of Agro-Tourism in Thawee Watana District, Bangkok Metropolitan

วารุณี เกตุสะอาด¹ ผศ. ปกรณ์ สุวานิช²

สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา จ.นครปฐม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร และเพื่อค้นหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของแหล่งเกษตรกรรมนั้น ๆ

ผลการศึกษาข้อมูลที่ได้จากการประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยนำแบบประเมินไปประเมินแหล่งเกษตรกรรมโดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแหล่งเกษตรกรรม จำนวน 8 ราย รวมทั้งจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยว หลังจากนั้นจึงนำมาแปลผล โดยพบว่า มีแหล่งเกษตรกรรมที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับสูงถึงร้อยละ 88 และมีแหล่งเกษตรกรรมที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับต่ำเพียงร้อยละ 12 สำหรับการประเมินผลในภาพรวมทั้ง 8 ราย พบว่า มีศักยภาพสูงในด้านความเชื่อมโยง ความใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวหลัก ด้านความปลอดภัยของแหล่งเกษตรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานตามลำดับ และศักยภาพต่ำที่จะต้องปรับปรุงในข้อบกพร่องทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว กล่าวโดยสรุปได้ว่าศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนาอยู่ในระดับสูง สำหรับข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยในเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งด้านความรู้และงบประมาณจากภาครัฐในจัดตั้งศูนย์ประสานงาน และการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวจัดหาพื้นที่ลานจอดรถ ห้องน้ำ การจัดทำป้ายบอกทาง และสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น และเกษตรกรมีรายได้จากการขายสินค้าเกษตรมากขึ้น ชุมชนมีความพร้อม และความต้องการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอีกทั้งมีทรัพยากรการเกษตรเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว

สรุปได้ว่าท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร มีประเมินศักยภาพระดับสูง ดังนั้น จึงควรส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เขตทวีวัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านการให้ความรู้และงบประมาณในการทำกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน

คำสำคัญ : การประเมินศักยภาพ, แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร, เขตทวีวัฒนา, การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยมหิดล

²อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล

1. บทนำ

การท่องเที่ยวถือเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ เนื่องจากการท่องเที่ยวเข้าไปเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปสู่ประชาชนอย่างกว้างขวาง กระตุ้นผลิตและนำเอาทรัพยากรของประเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วย สนับสนุนฟื้นฟู อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี พัฒนาสาธารณูปโภคศึกษาและเทคโนโลยี ตลอดจนลดการอพยพเข้าสู่เมือง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา , 2547: 2-6) จากความสำคัญดังกล่าว ประเทศไทยจึงมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของนักท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและบริการใหม่ๆ เป็นอีกแนวทางหนึ่งในพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากนักท่องเที่ยวภายในและจากภายนอกประเทศ ปัจจุบันกระแสของการท่องเที่ยวโลกเปลี่ยนไป นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มท่องเที่ยวไปในที่ธรรมชาติ แหล่งธรรมชาติใหม่ๆ โดยไม่ทำลายหรือรบกวนสิ่งแวดล้อม หรือวิถีชีวิตของชุมชน

จากกระแสข้างต้น การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยอิงกับพื้นฐานของสังคม น่าจะเป็น แนวทางหนึ่งที่สามารถทำได้ และจะส่งผลให้การท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศไทยอย่างยั่งยืน ได้อีกต่อหนึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย พบว่า สองในสามของประชากรในประเทศอยู่ในภาคการเกษตร ทั้งกิจกรรม ปศุสัตว์ และประมง ซึ่งในแต่ละประเภทมีแตกต่างกันของชนิดของพืชพรรณตามความแตกต่างของพื้นที่ที่ทำกรเกษตร ก่อให้เกิดลักษณะเฉพาะตัวที่มีความน่าสนใจ ซึ่งมีศักยภาพที่จะนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และก่อให้เกิดการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่ชุมชนเกษตรกรรม สวนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ และสัตว์เลี้ยง แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ต่าง ๆ สถานที่ราชการ ตลอดจน สถาบันการศึกษาที่มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัยๆ เพื่อชื่นชมความสวยงามความสำเร็จและเพลิดเพลินในกิจกรรมทางการเกษตรในลักษณะต่าง ๆ ได้ความรู้ ได้ประสบการณ์ใหม่ๆ บนพื้นฐานความรับผิดชอบ และมีจิตสำนึกต่อ การรักษา สภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น (<http://agrotourism.doae.go.th>) สวัสดิ์ อาสาสรรพกิจ (2540 หน้า42) ย้ำเน้นว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มีแนวทางของ Ecotourism หรือ Soft-tourism แต่เป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการผสมผสานระหว่างการนำวิถีการดำเนินชีวิตวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของชาวชนบท รวมทั้งการใช้ทัศนียภาพของธรรมชาติอันสวยงามมาบริหารจัดการโดยเกษตรกรหรือชุมชน โดยเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับธรรมชาติและวัฒนธรรมการเกษตรบนพื้นที่จริง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเกษตร โดยการนำนักท่องเที่ยวออกไปสู่พื้นที่ที่เป็นแหล่งพืชไร่ พืชสวน ชาวเกษตรกรจะเป็นผู้นำหรือมีคุณเทศก์นำ มีการศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตของเกษตรกร รวมทั้งดำเนินงานในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และบางครั้งนักท่องเที่ยวเองเข้าไปร่วมช่วย ขเหลือเกษตรกร (สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต , 2541 : 17) ก่อให้เกิดความรู้ ทักษะและประสบการณ์ และขีดหลักแห่งการเคารพศักดิ์ศรีของระบบนิเวศ เป็นการอนุรักษ์ฐานการเกษตรให้คงอยู่ เอื้ออำนวยประโยชน์และโอกาสทางเศรษฐกิจ พร้อมกับการพัฒนาพื้นที่ทางเกษตรให้มีคุณภาพต่อไป

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีปัจจัยเบื้องต้น 3 ประการ คือ ได้แก่ แรงจูงใจ ความพร้อม ความต้องการของคนในท้องถิ่น โดยได้รับความร่วมมือจากชุมชน องค์กรธุรกิจ และประชาชน(ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์, 2530) สำหรับ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีการประเมินศักยภาพของพื้นที่เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทาง

ในการวิจัยนี้มีความสนใจพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร เนื่องจาก เป็นพื้นที่ เกษตรกรรมชานกรุง ที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ของผลิตผลพืชผักเกษตรกรรมเต็มรูปแบบ และสามารถเดินทางเข้าถึงง่าย

ชุมชนในพื้นที่เขตทวีวัฒนาอยู่ไม่ไกลจากตัวเมือง มีวิถีการดำรงชีวิตแบบพื้นบ้านได้อย่างกลมกลืนกับสังคมเมือง หลวงอันเป็นศูนย์กลางธุรกิจของประเทศ มีการตั้งบ้านเรือนอยู่ริมคลอง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีคลองหลายสายเชื่อมโยงกัน สภาพที่ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวชุ่มน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะกับการปลูกไม้ผล พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ จึงทำให้มี ผลิตผลสดล้นกันออกทุกฤดู ผู้คนชุมชนเขตทวีวัฒนาส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตแบบชานนา ทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักมาตั้งแต่อดีต โดยปัจจุบัน มีพื้นที่เกษตรกรรมอยู่มากกว่า 3,350 ไร่ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ดังนี้ นาข้าว 750 ไร่ พืชผัก 1,500 ไร่ กล้ายไม้ 700 ไร่ ไม้ดอก 280 ไร่ ไม้ผล 120 ไร่ (ณรงค์ฤทธิ์คำธณ , งานเกษตร สำนักงานเขตทวีวัฒนา, กุมภาพันธ์ 2552) มีลำคลองหลายสายที่สามารถนำน้ำไปใช้ในการทำสวนผลไม้ ภูมิประเทศส่วนใหญ่ด้วยคลองธรรมชาติ มีคลองจำนวน 14 สาย หล่อเลี้ยงชุมชนผู้คน ได้แก่ คลองทวีวัฒนา คลองบางระมาด คลองดำเนิน คลองยายโสม คลองมหาสวัสดิ์ ฯลฯ มีอายุราวร้อยปีเทียบได้กับบรรพบุรุษรวมหลายรุ่นของชุมชนที่อยู่ควบคู่กันมาแสดงให้เห็นว่าคลองเป็นสิ่งที่มีความสำคัญค่าของชุมชน เขตทวีวัฒนาอย่างมหาศาล

การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้ เกษตรกร และช่วยเสริมทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่นับวันจะถูกทำลายให้ลดลงไป จึงจำเป็นต้องมีการ ประเมินศักยภาพ แหล่งเกษตรกรรม เพื่อจะ ทำให้ทราบว่าแหล่งเกษตรกรรมของพื้นที่เขตทวีวัฒนามีศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือไม่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินศักยภาพ ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของ พื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา จังหวัด กรุงเทพมหานคร และเพื่อค้นหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของแหล่งเกษตรกรรมนั้น ๆ ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คือจะได้ทราบถึงระดับศักยภาพของพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร รวมถึงทราบ แนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลอดจน ได้ทราบวิธีการ เพิ่มศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม ตามความเหมาะสมของแหล่งเกษตรกรรมนั้น ๆ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อันจะส่งผลให้เกษตรกรใน ชุมชน ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่ อให้เกิดความ ยั่งยืน ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว จะได้นำผล ไป ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและ พลังของชุมชนได้อย่างเหมาะสมและเผยแพร่สู่สาธารณะต่อไป

2. วิธีการวิจัย

ในการศึกษานี้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนาที่มี การทำเกษตรกรรม และระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบข้อมูลในเชิงลึก และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ได้อย่างละเอียดชัดเจนที่สุด โดยมีแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการศึกษาข้อมูล ดังนี้

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยไว้ คือ เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาจากแหล่ง เกษตรกรรม 8 แห่ง ที่มีพื้นที่มากกว่า 2 ไร่ และมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึง และจัดประชุมกลุ่มย่อย โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น เกษตรกร จากแหล่งเกษตรกรรมที่ เป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการประเมิน จำนวน 4 คน รวมกับ ผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องอีก 8 คน รวม 12 คน

2.2 การสร้างแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

ทำการสร้างแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรมโดยการศึกษาข้อมูลเอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหนังสือ แผ่นพับสิ่งพิมพ์ วารสารต่างๆ สื่อวิดีโอที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่เขตทวีวัฒนา จากนั้นทำการวิเคราะห์เป็นข้อมูล และจัดสร้างแบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม ส่งแบบทดสอบ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง และนำแบบประเมินไปทดสอบในแหล่งเกษตรกรรมในพื้นที่เขตวัฒนา จากนั้น ทำการปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะและจากการทดสอบภาคสนามเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

2.3 แบบประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

องค์ประกอบของแบบประเมิน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล และความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชื่อ และเพศ ส่วนที่ 2 ข้อมูลความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว มีเกณฑ์ในการพิจารณา 2 ด้าน ได้แก่คุณค่าทางด้านกายภาพ และคุณค่าทางด้านชีวภาพ องค์ประกอบที่ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และการคมนาคม มีเกณฑ์ในการพิจารณา 2 ด้าน ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและการคมนาคม องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ มีเกณฑ์ในการพิจารณา มี 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยว การจัดการด้านความรู้ และจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

การวิเคราะห์โดยใช้สภาพแวดล้อมเพื่อการวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ร่วมกับการสัมมนาลงในแบบประเมินศักยภาพของพื้นที่เกษตรกรรมแต่ละแห่ง และใช้วิธีการจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรร่วมกัน

การแปลผลจากแบบประเมินศักยภาพของพื้นที่เกษตรกรรม แบ่งคะแนนออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับต่ำเท่ากับ 1 คะแนน ระดับปานกลาง เท่ากับ 2 คะแนน และระดับสูงเท่ากับ 3 คะแนน หลังจากนั้น จึงนำคะแนนมารวมกัน และคิดค่าเฉลี่ย ดังนั้น คะแนน ในการประเมินค่าระดับศักยภาพ (Rating) ที่ได้ในระดับต่ำสุด คือ 1 คะแนน สูงสุด คือ 3 คะแนน การแปลผลจะต้องนำคะแนนแบ่งเป็นช่วง จำนวน 3 ช่วง ดังนี้

1. ระดับคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 1-1.67 คะแนน หมายถึง มีศักยภาพระดับต่ำ 2. ระดับคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 1.67-2.34 คะแนนหมายถึงมีศักยภาพในระดับปานกลาง และระดับคะแนนอยู่ในช่วงระหว่าง 2.34-3.00คะแนนหมายถึงศักยภาพในระดับสูง

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการประเมินศักยภาพพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยเลือกพื้นที่เกษตรกรรมในเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ศึกษาที่กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ แหล่งเกษตรกรรมของเกษตรกร ในพื้นที่ของเขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 แห่ง ที่มีพื้นที่ทำการเกษตรในแต่ละประเภท ได้แก่ ข้าว ถั่วเขียว ไม้สวนผัก สวนผลไม้ และมีพื้นที่การเกษตรไม่น้อยกว่า 2 ไร่ ทั้งนี้ ต้องมีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงพื้นที่การเกษตร ซึ่งอาจจะเป็นทางบก หรือทางน้ำก็ได้ เหตุผลที่ใช้ในพื้นที่ศึกษา เนื่องจากพบข้อมูลที่ได้จากหนังสือ เอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือสารคดีเพื่อความเข้าใจในแผ่นดินหนังสือของดิกรุงเทพฯ และคู่มือท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เขตทวีวัฒนา และข้อมูลจากการสอบถามนักวิชาการเกษตรในสำนักงานเขตทวีวัฒนา

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลและส่วนที่ 2 ข้อมูลความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 8 เกณฑ์ 17 ตัวชี้วัด ตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น

4. ผลการวิจัย

การประเมินศักยภาพของแหล่งเกษตรกรรมในเขตทิวพัฒนา จำนวน 8 ราย ระหว่างเดือนมีนาคม – มิถุนายน 2552 โดยการใช้แบบประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ข้อมูลสรุปดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่าขนาดของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 2-25 ไร่ โดยมีขนาดเนื้อที่น้อยกว่า 3 ไร่ จำนวน 2 แห่ง เนื้อที่ตั้งแต่ 3 ไร่แต่ไม่ถึง 5 ไร่ จำนวน 1 แห่ง และเนื้อที่ ตั้งแต่ 5 ไร่ขึ้นไป จำนวน 5 แห่ง ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวจะตั้งอยู่ในบริเวณถนนอุทยาน ถนน เรียบคลองทิวพัฒนา และถนน ทิวพัฒนาซึ่งเป็นถนนที่เชื่อมโยงกัน และพบว่าส่วนใหญ่จะอยู่ถนนทิวพัฒนาจำนวน 3 แห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้แก่ สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน พุทธมณฑล สำหรับจุดแข็งและโอกาส เรื่องการเกษตร พบว่า ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมมานาน เป็นการสืบทอดมาจากรุ่นพ่อแม่ ลักษณะการทำเกษตรกรรมเป็นสวนกล้วยไม้ จำนวน 3 แห่ง สวนกล้วยไม้ ผักสวนครัว ผลไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ สวนแก้วมังกร สวนผักปลอดสารพิษ การทำเกษตรกรรมครบวงจรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และ นาข้าว อย่างละ 1 แห่ง การทำเกษตรกรรมส่วนใหญ่ทำกันเองภายในครอบครัว มีสวนกล้วยไม้เพียงแห่งเดียวที่จ้างงานประจำสาวด้านเส้นทางคมนาคมมีทั้งทางบกอย่างดีและเส้นทางที่สามารถเดินทางได้ทั้งทางบกและทางน้ำจำนวน 4 แห่งเท่ากัน เกษตรกรทุกรายมีความสนใจ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่มีเพียง 3 รายที่สามารถบรรยายเรื่องการเกษตรได้อย่างเป็นขั้นตอนเพื่อวิทยากรอยู่เสมอ ที่เหลืออีก 5 รายมีความรู้แบบชาวบ้านจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมในเรื่องเทคนิคการบรรยายเพิ่มเติม ความรู้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการทำเกษตรกรรมของตนเอง มีเพียง 2 รายที่มีความรู้เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมของตน เช่น มีความรู้เรื่องดินเป็นหมอดิน และการทำน้ำหมักชีวภาพ สำหรับเรือสถานที่สำหรับต้อนรับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นที่นั่งพักหน้าบ้านนั่งได้ประมาณ 4 คน มีเพียงรายเดียว ที่มีห้องขนาดใหญ่ (ห้องประชุม) มีผู้ให้ความสนใจเรื่องทำโฮมสเตย์ 2 ราย รายหนึ่งเคยมีนักศึกษาเข้าพัก อีกรายหนึ่งอยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมด้านการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ยังขาดการโฆษณาประชาสัมพันธ์ มีเพียง 2 รายที่ได้เผยแพร่ทางโทรทัศน์ และมีเพียง 1 รายที่แจ้งว่าสามารถขอข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตทิวพัฒนา สำหรับเรื่องป้ายบอกทางพบว่า ไม่มีป้ายบอกทาง/ป้ายชื่อแหล่งท่องเที่ยว จำนวน 5 แห่ง ส่วนที่เหลือจำนวน 3 แห่ง มีป้ายแต่ไม่ชัดเจน เรื่องความปลอดภัยพบว่าส่วนใหญ่มีความปลอดภัยสูงจำนวน 7 แห่ง

ตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 8 แห่ง ที่ทำการประเมินศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในเขตทิววัฒนา

ราย ที่	ตำแหน่งที่ตั้ง	ขนาด พื้นที่	ลักษณะการทำ เกษตรกรรม	จุดแข็งและโอกาส	จุดอ่อนและอุปสรรค
1	ใกล้เขตทิววัฒนา ถนนอุทยาน พุทธมณฑล และสนามหลวง 2	5 ไร่	เกษตรกรรมครบ วงจรตามแนว เศรษฐกิจพอเพียง	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเกษตรกรรมกับครอบครัวและมีญาติมาช่วย - มีการแบ่งพื้นที่ในการปลูกพืชผักและเลี้ยงสัตว์เป็นอาหารและสัตว์ที่มีไว้ใช้งาน ได้แก่ ปลา กบ ไก่ วัว และควาย - มีความสนใจพัฒนาการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนประเภทอาหาร เช่น ทำขนม และงานฝีมือ - มีความรู้เรื่องหมอดิน 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ใกล้เคียงมีการจัดการขยะไม่ดี - ทำให้สภาพแวดล้อมมีทัศนียภาพที่ไม่น่าดู - ไม่มีป้ายบอกทาง
2	ริมถนนอุทยาน ใกล้พุทธมณฑล และสนามหลวง 2	2 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม ประเภทปลูกผัก ปลอดสารพิษ	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเกษตรกรรมกับครอบครัวและบุตร - ปลูกผักเอง และมีการวางแผนปลูกผักได้เป็นอย่างดี โดยปลูกสลับและหมุนเวียนกันไป ทำให้มีความหลากหลาย และต่อเนื่อง - การคมนาคมมีความสะดวก - เป็นจุดจำหน่ายผักปลอดสารพิษของชุมชนรับผักของเกษตรกรรายอื่นมาจำหน่าย - เกษตรกรมีความพร้อมใจบริการนักท่องเที่ยว - มีป้ายผักปลอดสารพิษทำให้ขายดี และรับการเผยแพร่ทางโทรทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีน้ำประปา - ห้องน้ำไม่มีมิดชิด และไม่ถูกสุขอนามัย - พื้นที่บริการจุดนั่งพักมีน้อย - บ้านไม่ได้อยู่ในแหล่งเกษตรกรรม - มีป้ายขายผักปลอดสารพิษ
3	ริมถนนอุทยาน ใกล้พุทธมณฑลและ สนามหลวง 2	2 ไร่ 2 งาน	แหล่งเกษตรกรรม กล้วยไม้	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการทำเกษตรกรรมร่วมกันกับครอบครัวและบิดามารดา - กล้วยไม้มีความอุดมสมบูรณ์มีการบำรุงรักษาอย่างดี - มีลูกค้าสั่งจองกล้วยไม้ไว้จำนวนมาก - การคมนาคมมีความสะดวก - มีร้านอาหารพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวได้ ขายกล้วยไม้หน้าร้านอาหาร 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เกษตรกรรมขนาดเล็ก - ไม่มีป้ายบอกทาง
4	ริมถนนเรียบ คลองทิววัฒนา ใกล้พุทธมณฑล ถนนอุทยาน และสนามหลวง 2	20 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม กล้วยไม้	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นแปลงกล้วยไม้ตัวอย่าง มีโรงฝั่งขวดและเพาะเนื้อเชื้อ - มีร้านอาหาร มีพื้นที่รองรับรถโดยสารขนาดใหญ่ - เกษตรกรมีความพร้อมในการสาธิตการเกษตร - การจัดการขยะที่ดีและปลอดภัย - การคมนาคมสะดวกเข้าถึงได้ทั้งทางบกและทางน้ำ - มีการสืบทอดการทำเกษตรกรรมมาจากรุ่นพ่อแม่ - มีการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณ 3-5 คน ทำให้เกิดการกระจายรายได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีป้ายแต่ไม่ชัดเจน - ทำเกษตรกรรมกับบุตรสาวที่กำลังเรียนหนังสือ - ในบ้านมีแต่ผู้หญิงทำให้ต้องห่วงเรื่องความปลอดภัยของเกษตรกร

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ราย ที่	ตำแหน่งที่ตั้ง	ขนาด พื้นที่	ลักษณะการทำ เกษตรกรรม	จุดแข็งและโอกาส	จุดอ่อนและอุปสรรค
5	ริมถนนเรียบคลอง ทวีวัฒนา ใกล้ถนนอุทยาน พุทธมณฑล ถนนอุทยาน และสนามหลวง 2	25 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม ปลูกข้าวแบบไม่ ใช้เครื่องจักร	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นศูนย์ศึกษาดูงานการปลูกข้าว และเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน นักศึกษาในการฝึกงานด้านการขยายพันธุ์พืชหลากหลาย - มีห้องประชุม และมีความพร้อมของสถานที่รองรับนักท่องเที่ยว - การคมนาคมสะดวกเข้าถึง ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ - เกษตรกรเป็นผู้นำด้านการท่องเที่ยวของชุมชนจึงมีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรและสาธิตการเกษตรได้อย่างเป็นขั้นตอนดีมาก - มีความคิดเรื่องการตลาดน้ำขึ้นมา - มีเอกสารแผ่นพับและได้ออกรายการโทรทัศน์หลายครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - สุนัขดุ - ส่วนใหญ่ทำเกษตรกรรมคนเดียว ไม่มีลูกจ้าง ภรรยาเป็นแม่บ้าน - มีป้ายแต่ไม่ชัดเจน
6	ถนนทวีวัฒนา อยู่ใกล้ สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน และพุทธมณฑล	8 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม ปลูกผักปลอด สารพิษ	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเกษตรกรรมกับภรรยาและบิดามารดา - เป็นจุดเรียนรู้การทำน้ำหมักชีวภาพ และเป็นหมอดิน - เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเป็นวิทยากรและมีความพร้อมในการสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพประจำเขตทวีวัฒนา - มีความสนใจที่จะเปิดบ้านเป็นโฮมสเตย์ - การคมนาคมสะดวกเข้าถึง ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ - เตรียมพร้อมจัดกิจกรรมพายเรือเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับเปลี่ยนพืชผักที่ปลูกอยู่เสมอ อาจมีผลต่อความคาดหวังของนักท่องเที่ยว - มีป้ายจุดเรียนรู้แต่ไม่ใช้ป้ายแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร
7	ถนนทวีวัฒนา อยู่ใกล้สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน และพุทธมณฑล	3 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม ปลูกผลไม้ โดยเฉพาะ แก้วมังกร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวางแผนการปลูกแก้วมังกรจึงเก็บผลมาขายได้อย่างสม่ำเสมอ - แก้วมังกรเป็นผลไม้ที่ทานง่ายจึงขายได้ตลอดเวลา - ทำเกษตรกรรมกับลูกชาย 	<ul style="list-style-type: none"> - บ้านไม่ได้อยู่ในแหล่งเกษตรกรรม - ขาดการจัดการขยะที่ดีและปลอดภัย - ไม่มีป้ายบอกทาง
8	ถนนทวีวัฒนา อยู่ใกล้ สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน และพุทธมณฑล	25 ไร่	แหล่งเกษตรกรรม กล้วยไม้ ผักสวน ครัว รวมถึงผลไม้ และไม้ดอก ไม้ประดับ	<ul style="list-style-type: none"> - ทำเกษตรกรรมกับภรรยาและมีบุตร - เป็นจุดเรียนรู้ ดูงานด้านเกษตร เนื่องจากมีพืชพันธุ์ไม้หลากหลาย - เป็นหัวหน้ากลุ่มเกษตรกรรม มีความรู้และประสบการณ์ในการทำเกษตรกรรมมานาน - สามารถขยายพันธุ์ไม้ และคิดแปลงให้ดีขึ้นได้ เช่นลำไยเพชรพรทวี - เปิดเป็นโฮมสเตย์ พร้อมรับนักท่องเที่ยวประเภทนักศึกษา - การคมนาคมสะดวกเข้าถึง ได้ทั้งทางบกและทางน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - อยู่ห่างจากแหล่งเกษตรกรรมรายอื่น - ไม่มีป้ายบอกทาง

4.2 การประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของพื้นที่เขตทวีวัฒนา เพื่อให้ทราบถึง ความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มี 3 องค์ประกอบ 8 เกณฑ์ 17 ตัวชี้วัด จากข้อมูล que เก็บได้ใน ตารางที่ 2 มีดังนี้

ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 1 ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว 8 แหล่ง ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 2 เกณฑ์ ได้แก่ เรื่องคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวทางด้านกายภาพ และคุณค่าทางด้านชีวภาพ ดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า **เกณฑ์ด้านคุณค่าทางกายภาพ** เรื่องขนาดของแหล่งเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับ สูง คือ มีขนาดตั้งแต่ 5 ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 62.5 เรื่องการบำรุงรักษาแหล่งเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือมีการบำรุงรักษาสม่ำเสมอในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนที่เหลือ ได้คะแนนในระดับ มาก คือ มีการบำรุงรักษาสม่ำเสมอในระดับดี และมีการจัดแต่งอย่างเป็นระเบียบ คิดเป็นร้อยละ 37.5 **เกณฑ์ด้านคุณค่าทางชีวภาพ** เรื่องชนิด ความหลากหลายของสายพันธุ์ ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลางถึงสูงในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ มีความหลากหลายถึงมีสายพันธุ์ที่หายาก คิดเป็นร้อยละ 50 ต่อ 50

ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและการคมนาคมของแหล่งท่องเที่ยว 8 แหล่ง ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 2 เกณฑ์ ได้แก่ เรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน และเรื่องการคมนาคม ดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า **เกณฑ์ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน** ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับ สูง คือ มีน้ำประปา ไฟฟ้า ระบบโทรศัพท์ บริการครบครัน และมีความสะดวกในการใช้ คิดเป็นร้อยละ 87.5 ส่วนที่เหลือได้คะแนนอยู่ในระดับต่ำ **เกณฑ์ด้านการคมนาคม** เรื่องความสะดวกในการเข้าถึงของการคมนาคม และเรื่องสถานที่จอดรถ ได้คะแนนเท่ากัน ส่วนใหญ่ได้คะแนนในระดับสูงเท่ากัน คือ การเดินทางเข้าถึงสะดวกมาก รถบัสเข้าถึงได้ หรือมีทางเข้าได้ทั้งทางบกและทางน้ำ และมีสถานที่จอดรถในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนที่เหลือ อยู่ใน ระดับปานกลาง เรื่องป้ายบอกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนใหญ่ได้คะแนนในระดับต่ำ คือ ไม่มีป้ายบอกทางคิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนที่เหลือเป็นระดับปานกลาง **เรื่องงานเชื่อมโยง** สัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยวหลักได้คะแนนในระดับสูงทั้งหมดคือระยะทางห่างจากแหล่งท่องเที่ยวหลักน้อยกว่า 1 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 80

ผลการประเมินองค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการของแหล่งท่องเที่ยว 8 แหล่ง ประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 4 เกณฑ์ ได้แก่ เรื่อง การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว เรื่องการจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยว เรื่องการจัดการด้านความรู้ เรื่อง การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย ดังแสดงในตารางที่ 2 พบว่า **เกณฑ์ด้าน การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว** ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เข้า ร่วม 1 กิจกรรม ในส่วนที่นอกเหนือจากเดินชมแหล่งเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 25 ได้คะแนนอยู่ในระดับสูง คือ มีกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวได้เข้าร่วม 2 กิจกรรมขึ้นไป **เกณฑ์ด้านการจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยว** เรื่องบริการจุดนั่งพัก และเรื่องบริการห้องน้ำในแหล่งเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ได้คะแนนในระดับสูงเท่ากัน คือ มีสถานที่ต้อนรับเป็นสัดส่วน มีโต๊ะ เก้าอี้ หรือม้านั่ง และมีห้องน้ำแยกต่างหาก มีความสะอาดและสะอาด คิดเป็นร้อยละ 62.5 เรื่องบริการอาหาร ส่วนใหญ่ได้คะแนน ในระดับกลาง คือ มีบริการโดยเจ้าของบ้าน เป็นผู้จัดเตรียมไว้ให้ คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 37.5 ได้คะแนนในระดับมาก คือ มีร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยวหรือใกล้เคียงเรื่องบริการอาหาร **เกณฑ์ด้านการจัดการด้านความรู้** เรื่องการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับต่ำ คือ ไม่มีสื่อที่ให้ข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 62.5 ส่วนที่เหลือได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีข้อมูลที่ให้ข่าวสาร เช่น เอกสารแผ่นพับ นำข้อมูลลงเว็บไซต์ เรื่องบุคลากรที่มีความรู้ในด้านเกษตรกรรมและกิจกรรมท่องเที่ยว ส่วนใหญ่ได้คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีบุคลากรที่มีความรู้ โดยการสาธิตให้ดูได้ แต่ไม่สามารถ ถ่ายทอดความรู้ได้อย่างละเอียด เป็นขั้นตอนได้ คิดเป็นร้อยละ 80 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 37.5 ได้คะแนน

ในระดับมากคือมีบุคลากรที่มีความรู้ สาทิต บรรยายได้อย่างละเอียด เป็นขั้น ตอน เกณฑ์ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและ ความปลอดภัย เรื่องการจัดการขยะและของเสีย ได้คะแนนอยู่ในระดับสูงและปานกลางในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ มีการจัดการขยะ และของเสียโดยเกษตรกรเอง และมีการจัดการรวบรวม แยกประเภทไว้ให้กับรถเก็บขยะ คิดเป็นร้อยละ 50 เรื่องความปลอดภัย ของแหล่งเกษตรกรรม ได้คะแนนอยู่ในระดับสูง คือ มีความปลอดภัยมาก คิดเป็นร้อยละ 87.5 ส่วนที่เหลือได้คะแนนอยู่ใน ระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 นับจำนวนรายของแต่ละระดับ จำแนกตามองค์ประกอบและดัชนีตัวชี้วัด ดังนี้

ดัชนี	จำนวนราย (ร้อยละ)			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3		
องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว					
1.1 คุณค่าทางด้านกายภาพ					
1.1.1 ขนาดของแหล่งเกษตรกรรม	2 (25)	1 (12.5)	5 (62.5)	19	2.38
1.1.2 การบำรุงรักษาแหล่งเกษตรกรรม	0	5 (62.5)	3 (37.5)	19	2.38
1.2 คุณค่าทางด้านชีวภาพ					
1.2.1 ชนิด หรือ ความหลากหลายของสายพันธุ์	0	4 (50.0)	4 (50.0)	20	2.50
1.2.2 ความสมบูรณ์ของแหล่งเกษตรกรรม	0	4 (50.0)	4 (50.0)	20	2.50
องค์ประกอบที่ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานการคมนาคม					
2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน	1 (12.5)	0	7 (87.5)	22	2.75
2.2. การคมนาคม					
2.2.1 ความสะดวกในการเข้าถึงของการคมนาคม	0	3 (37.5)	5 (62.5)	21	2.63
2.2.2 สถานที่จอดรถ	0	3 (37.5)	5 (62.5)	21	2.63
2.2.3 ป้ายบอกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	5(62.5)	3 (37.5)	0	11	1.38
2.2.4 ความเชื่อมโยง /ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวหลัก	0	0	8 (100)	24	3.00
องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ					
3.1 การจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	1 (12.5)	5 (62.5)	2 (25)	17	2.13
3.2 การจัดการด้านบริการนักท่องเที่ยว					
3.2.1 บริการจุดนั่งพัก	1 (12.5)	2 (25)	5 (62.5)	20	2.50
3.2.2 บริการห้องน้ำในแหล่งเกษตรกรรม	1 (12.5)	2 (25)	5 (62.5)	20	2.50
3.2.3 บริการอาหาร	1 (12.5)	4 (50.0)	3 (37.5)	18	2.25
3.3 การจัดการด้านความรู้					
3.3.1 การบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว	5 (62.5)	3 (37.5)	0	11	1.38
3.3.2 บุคลากรที่มีความรู้ในด้านเกษตรกรรมและกิจกรรม ท่องเที่ยว	1 (12.5)	4 (50.0)	3 (37.5)	18	2.25

ดัชนี	จำนวนราย (ร้อยละ)			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3		
3.4 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย					
3.4.1 การจัดการขยะและของเสีย	0	4 (50.0)	4 (50.0)	20	2.50
3.4.2 ความปลอดภัยของแหล่งเกษตรกรรม	0	1 (12.5)	7 (87.5)	23	2.88

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 8 แห่ง ในตารางที่ 3 สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้ มีแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 5 ราย ที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมเฉลี่ยในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 63 และมีแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 3 ราย ที่มีผลการประเมินศักยภาพเฉลี่ยรวมในระดับต่ำคิดเป็นร้อยละ 37 และคะแนนเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 8 ราย อยู่ในระดับสูง ตารางที่ 3 สรุปผลการประเมินแหล่งเกษตรกรรม จำนวน 8 แห่ง ดังนี้

เกณฑ์	แหล่งเกษตรกรรม /ระดับคะแนนที่ประเมินได้								คะแนนเฉลี่ย
	1	2	3	4	5	6	7	8	
คะแนนรวมแต่ละราย	35	38	43	44	45	43	31	45	405
คะแนนเฉลี่ยแต่ละราย	206	224	253	259	265	253	182	265	238
การแปลผลประเมินศักยภาพ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูง	สูง	สูง	ปานกลาง	สูง	สูง

4.3 การจัดการประชุมกลุ่มย่อย

ในการจัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นของเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องมีผู้เข้าร่วมการประชุมจำนวน 4 ราย คือ เกษตรกรที่ได้รับการประเมิน 4 คน เกษตรกรอื่นๆ 8 คน เจ้าหน้าที่เขตทวีวัฒนา 1 คน เจ้าหน้าที่การเกษตรและสหกรณ์ 1 คน จากตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรและคนในชุมชนคิดเช่นเดียวกับภาครัฐในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในท้องถิ่น เริ่มจากการขายพืชผลทางการเกษตรได้มากขึ้น ผลไม้มีราคาดี เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ร้านค้าและร้านอาหารจำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีมากมาย มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเกษตรกรรม ได้แก่ พุทธมณฑล วัดศาลาแดง สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน วัดศาลาแดง นาข้าว สวนกล้วยไม้ สวนผลไม้ และสวนผัก นอกจากนี้ยังมีคลองที่มีน้ำใส มีโรงเรียนชานาและผักปลอดสารพิษ

3. สิ่งดึงดูดใจเอกลักษณ์ท้องถิ่นท่องเที่ยวเชิงเกษตรเขตทวีวัฒนา คือ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ ของดีที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ได้แก่ สวนกล้วยไม้ สวนผลไม้ สวนผักปลอดสารพิษ และ วิถีชีวิตเกษตรศาสตร์คลองที่มีน้ำใส โรงเรียนชานาผลไม้ เช่น กล้วยเพชรพริกน้ำส้มและสินค้า OTOP เช่น ตุ๊กตาเรซิน

4. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของคนในชุมชน เกษตรกรคิดในเรื่องการสร้างกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การสร้างตลาดน้ำ ทำแพ พายเรือ การทำอาหารปลุกบัวเลี้ยงปลา เปิดบ้านพักแบบโฮมสเตย์ และช่วยกันรักษาความสะอาดในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและเห็นว่าต้องประชุมหารือเพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น การทำท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วย

นอกจากนี้ มีความคิดในเรื่องงบประมาณความรู้ ให้กับกลุ่มเกษตรกร ในเรื่องปลูกผักปลอดสารพิษ และปรับปรุงดินภาครัฐ มีความเห็นว่าการทำแปลงที่เชิงเขตรองต้องทำแบบบูรณาการร่วมทุกภาคส่วนและเป็นการรวมพลังที่เกิดจากความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

5. โครงสร้างการบริหารจัดการการท่องเที่ยว กลุ่มเกษตรกรแจ้งว่า มีคณะทำงานของชมรมรักถิ่นเขตทิวพัฒนา จำนวน 39 คน มีกรรมการจำนวน 9 คน เสนอให้มีการกำหนดหรือตั้งคณะกรรมการ /คณะทำงานแต่ละชุดให้ชัดเจน

6. บทบาทและหน้าที่ของผู้นำและองค์กร สำนักงานเขตทิวพัฒนา ให้ความสำคัญเรื่องอบรมให้ความรู้เรื่องการบำรุงดิน และทำการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี โดยภาครัฐจะเป็นฝ่ายสนับสนุน ให้คำปรึกษา และบริการข้อมูลท่องเที่ยว

7. ความพร้อมและความต้องการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า เกษตรกรมีความต้องการทำ การท่องเที่ยว และคิดว่าแหล่งเกษตรกรรมของตนเองมีความพร้อมหากคิดว่ามีความพร้อมแล้ว ภาครัฐเห็นว่า เกษตรกรที่มีความต้องการทำท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น จะต้องคำนึงถึงศักยภาพของแหล่งเกษตรกรรมด้วย

8. จุดด้อย/ข้อจำกัด/ปัญหาอุปสรรค จุดด้อยตามความคิดเห็นของเกษตรกร คือ เป็นระยะแรกที่เริ่มทำท่องเที่ยวร่วมกัน จึงยังไม่ เป็นรูปแบบนัก ไม่มีป้ายบอกทาง ไม่มีสถานที่ต้อนรับ ไม่มีลานจอดรถของชุมชน มีข้อจำกัดในการทำตลาดน้ำแพ ท่าเรือ ที่จะต้องได้รับอนุญาตจากภาครัฐในการก่อสร้างและใช้งบประมาณมาก ปัญหาในการล่องเรือ คือ เรือที่มีหลังคาไม่สามารถลอดผ่านสะพานข้ามคลองไปได้จึงควรทำหลังคาแบบพับได้ ภาครัฐมีความเห็นเหมือนกับเกษตรกร นอกจากนี้ ยังมีความเห็นว่าจะต้องจัดหาที่จอดรถห้องน้ำสำหรับตลาดน้ำ และแพและเพิ่มป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว

9. เรื่องที่ต้องการให้มีหน่วยงานสนับสนุนเกษตรกรให้ความเห็นว่าต้องการให้นิคมสารบางกอกฟอรัมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง และขอให้สำนักงานเขตทิวพัฒนาเป็นจุดประสานงาน ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลท่องเที่ยวเบื้องต้น ทำแผนผังแผนที่ท่องเที่ยว และเพิ่มแผนป้ายแหล่งท่องเที่ยว สนับสนุนสินค้า OTOP และดูแลในเรื่องบรรจุภัณฑ์ นอกจากนี้ยัง ต้องการจัดหาที่ตั้งจุดต้อนรับนักท่องเที่ยวของชุมชนต้องการจัดหาที่จอดรถ สำหรับภาครัฐจะให้การสนับสนุนเงิน กู้ยืมเพื่อการเกษตร และให้เจ้าหน้าที่ด้านการเกษตรให้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้วย

10. รูปแบบแนวทางข้อเสนอแนะการจัดการท่องเที่ยวเกษตรกรเห็นว่าต้องสร้างเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้ากับแหล่งเกษตรกรรมและกิจกรรมท่องเที่ยว ทั้งทางบกทางเรือโดยจะต้องการสร้างตลาดน้ำแพและเรือน้ำที่ขั้วรวมถึงสร้างกิจกรรมให้หลากหลาย เช่นเรื่องการทำนาคัดกิจกรรมการเพาะปลูก หว่านกล้า คำนวณ โยนกล้า เก็บเกี่ยวข้าวเก็บพืชผัก ผลไม้ และการขยายพันธุ์พืช นอกจากนี้ ยังมีความคิดในกสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เช่นนำข้าวกล้องขาวารนำสินค้าบรรจุหีบห่อที่สวยงามและเห็นว่าการศึกษาดูงานจะช่วยให้มีแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้คิดวิเคราะห์ควรมีกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวในแหล่งเกษตรกรรมแต่ละประเภทสำหรับภาครัฐมีความเห็นด้วยว่าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จะทำตลาดน้ำ แพท่องเที่ยว และมีกิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ เหมือนกับเกษตรกร และให้ความเห็นว่าเกษตรกรควรทำแบบพอเพียง ไม่สร้างหนี้เกินตัว

สามารถกล่าวโดยสรุปว่า ในการทำการท่องเที่ยววันนี้ จะต้องมีการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวร่วมกัน โดยอาจแบ่งตามฤดูกาลเพราะพืชผัก ผลผลิตต่าง การเกษตรต้องดูตามฤดูกาล ต้องนำเสนอเน้นของดี หรือของแปลกทางการเกษตรกรรมให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ ต้องสร้าง OTOP มาร่วมในการบริหารการท่องเที่ยวโดยใช้บรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม เจ้าหน้าที่ด้านเกษตรของสำนักงานเขตต้องเข้ามามีบทบาทและนำการท่องเที่ยวด้วย ประชาชนต้องมี ส่วนร่วมคิด ร่วมทำอย่างสม่ำเสมอและเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มากขึ้น ควรจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ โดยระยะแรกใช้สถานที่ทางราชการ เพื่อแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและให้มีการจัดการเป็นเครือข่าย ควรมีคณะกรรมการและสมาชิกร่วมประชุม ดำเนินการวางแผนการท่องเที่ยวสม่ำเสมอ ควรคิด ครอบแบบ

คณะกรรมการ หรือคณะทำงาน และคุณสมบัติของสมาชิกใหม่อย่างเป็นทางการ กลุ่มเกษตรกรต้องไปหาประสบการณ์เพิ่มขึ้น โดยการศึกษาพื้นที่อื่นและสร้างเครือข่าย

ตารางที่ 4 สรุปผลจากการประชุมกลุ่มย่อย ดังนี้

หัวข้อ	ความเห็นของเกษตรกรและคนในชุมชน	ความคิดเห็นของภาครัฐ
1. ประโยชน์ของการท่องเที่ยวต่อคนในท้องถิ่น	- ขายพืชผลทางการเกษตรสามารถได้มากขึ้น - พืชผัก ผลไม้มีราคาดี ราคาไม่ตก - ร้านค้า ร้านอาหารเพิ่มขึ้น	- ทางกรเกษตรมีราคาดี - เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น
2. ทรัพยากรการท่องเที่ยว	- ทรัพยากรท่องเที่ยวมีมากมาย มีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งเกษตรกรรม ได้แก่ พุทธมณฑล วัดศาลาแดง สนามหลวง 2 ถนนอุทยาน วัดศาลาแดง นาข้าว สวนกล้วยไม้ สวนผลไม้ และสวนผัก	- ทรัพยากรท่องเที่ยวของมีมากมาย เช่น คลองน้ำใส โรงเรียนชวานาสวนกล้วยไม้ สวนผลไม้ และผักปลอดสารพิษ
3. สิ่งดึงดูดใจ/เอกลักษณ์ท้องถิ่น	- เป็นแหล่งเกษตรกรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กรุงเทพฯ - มีของดี ของแปลก เช่น ลำไยเพชรพรทวี เนื้อสีขาวย ลินค้ำ OTOP ได้แก่ ตุ๊กตาเรซิ่น อาหารแปรรูป	- คลองน้ำใส โรงเรียนชวานาสวนกล้วยไม้ สวนผลไม้ สวนผัก ปลอดสารพิษ และวิถีชีวิตเกษตร
4. การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวของคนในชุมชน	- สร้างกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การสร้างตลาดน้ำ ทำแพ พายเรือ การทำอาหารปลูกบัวเลี้ยงปลา เปิดบ้านพักแบบ โฮมสเตย์ และช่วยกันรักษาความสะอาดในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว - หมั่นประชุมหารือเพื่อหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น - แบ่งปันความรู้ ให้กับกลุ่มเกษตรกร ในเรื่องปลูกผัก ปลอดสารพิษ และปรับปรุงดิน	- ต้องทำแบบบูรณาการร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืน
5. โครงสร้างการบริหารจัดการการท่องเที่ยว	- มีคณะทำงานของชมรมรักถิ่นเขตทวีวัฒนา 39 คน มีกรรมการ 9 คน	- เสนอให้มีการกำหนดหรือตั้งคณะกรรมการ /คณะทำงานแต่ละชุดให้ชัดเจน
6. บทบาทและหน้าที่ของผู้นำและองค์กร	- สำนักงานเขตทวีวัฒนา ให้ความสำคัญเรื่องอบรมให้ควมรู้ เรื่องการบำรุงดิน และทำการเกษตรโดยไม่ใช้สารเคมี	- โดยภาครัฐจะเป็นฝ่ายสนับสนุน ให้คำปรึกษา และบริการท่องเที่ยว
7. ความพร้อมและความต้องการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	- เกษตรกรมีความต้องการทำท่องเที่ยวและคิดว่าแหล่งเกษตรกรรมของคนมีความพร้อม	- หากคิดว่าจะมีความพร้อมแล้ว จะต้องคำนึงถึงศักยภาพของแหล่งเกษตรกรรมด้วย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หัวข้อ	ความเห็นของเกษตรกรและคนในชุมชน	ความคิดเห็นของภาครัฐ
8. จุดด้อย ข้อจำกัด ปัญหาอุปสรรค	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นระยะแรกๆที่เริ่มทำท่องเที่ยวร่วมกัน จึงยังไม่เป็นรูปแบบ ไม่มีป้ายบอกทาง ไม่มีสถานที่ต้อนรับและลานจอดรถของชุมชน - การทำตลาดน้ำ แพ ท่าเรือ ต้องได้รับอนุญาตจากภาครัฐ ในการก่อสร้างและใช้งบประมาณมาก - เรือที่มีหลังคาไม่สามารถลอดผ่านสะพานข้ามคลองไปได้ จึงควรทำหลังคาแบบพับได้ - อุปสรรคจะพบได้เมื่อได้ลงมือทำแล้วเมื่อพบปัญหาจะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาไปตามสถานการณ์นั้น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องขออนุญาตทำแพ - ทำตลาดน้ำ ท่าเรือ - ขาดประมาณสนับสนุน - ไม่มีที่จอดรถ ห้องน้ำ สำหรับ ตลาดน้ำ และแพ - ในชุมชนไม่มีป้ายบอกทางไป แหล่งท่องเที่ยว
9. เรื่องที่ต้องการ ให้มีหน่วยงาน สนับสนุน	<ul style="list-style-type: none"> - ขอให้นิเทศสารบางกอกฟอรัมประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง - ขอให้สำนักงานเขตทวีวัฒนาสนับสนุนสินค้า OTOP และดูแลในเรื่องบรรจุภัณฑ์ - สำนักงานเขตทวีวัฒนาเป็นจุดประสานงาน ประชาสัมพันธ์ให้ ข้อมูลท่องเที่ยวเบื้องต้น - ต้องการทำแผนพับ แผนที่ท่องเที่ยว และเพิ่มแผนป้ายแหล่งท่องเที่ยว - ต้องการจัดหาที่ตั้งจุดต้อนรับนักท่องเที่ยวของชุมชนต้องการจัดหา 	<ul style="list-style-type: none"> - มีเจ้าหน้าที่ด้านการเกษตร ในเขตทวีวัฒนาสามารถให้ข้อมูล แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้
10. รูปแบบ/แนวทาง/ ข้อเสนอแนะ การจัดการท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องสร้างเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้ากับแหล่ง เกษตรกรรมและกิจกรรมท่องเที่ยว ทั้งทางรถ และทางเรือ - การสร้างตลาดน้ำ และล่องเรือนำเที่ยว - สร้างกิจกรรมให้หลากหลาย เช่น ต้องการงานจัดกิจกรรมการเพาะปลูก หวานคำ-โยน เก็บเกี่ยวข้าว พิซผัก ผลไม้ และการขายพันธุ์พืช - สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เช่น ทำข้าวกลิ้งขาย สร้างบรรจุ หีบห่อที่สวยงาม - การศึกษาดูงานจะช่วยให้มีแนวคิดในการพัฒนาการท่องเที่ยว ในพื้นที่ ได้ดีขึ้น - ต้องกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวในแหล่ง เกษตรกรรมแต่ละประเภท 	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นด้วยกับการท่องเที่ยว เชิงเกษตรที่จะทำตลาดน้ำ แพล่องเรือ และมีกิจกรรม ท่องเที่ยวต่าง ๆ

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา จังหวัดกรุงเทพมหานครโดยนำแบบประเมินไปประเมินแหล่งเกษตรกรรม โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตแหล่งเกษตรกรรม จำนวน 8 ราย รวมทั้งจัดประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหาแนวทางการท่องเที่ยว หลังจากนั้นจึงนำมาแปลผล โดยพบว่า มีแหล่งเกษตรกรรมจำนวน 5 ราย ที่มีผลการประเมินศักยภาพรวมในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 63 และมีแหล่งเกษตรกรรม จำนวน 3 ราย ที่มีผลการประเมินศักยภาพเฉลี่ยรวมในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 7 และคะแนนเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 8 ราย พบว่ามีศักยภาพอยู่ในระดับสูง สำหรับการประเมินผลในภาพรวมทั้ง 8 ราย พบว่า มีศักยภาพสูงในด้านความเชื่อมโยง ความใกล้ชิดกับแหล่งท่องเที่ยวหลัก ด้านความปลอดภัยของแหล่งเกษตรและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานที่ดี และศักยภาพต่ำที่จะต้องปรับปรุงในค้ำใบยบออกทางเข้าชมแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและด้านการบริการข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวด้านการจัดการด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่กล่าวโดยสรุปได้ว่าศักยภาพท่องเที่ยวเชิงเกษตรของพื้นที่เขตทวีวัฒนา อยู่ในระดับสูง สำหรับข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อยในเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่าควรได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งด้านความรู้และงบประมาณจากภาครัฐการจัดตั้งศูนย์ประสานงาน และการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวการจัดการพื้นที่ลานจอดรถ ห้องน้ำ การจัดทำป้ายบอกทางและสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งกิจกรรมในแหล่งเกษตรกรรม และกิจกรรมในชุมชน เช่น การทำตลาดน้ำ แพน และล่องเรือตามลำคลอง เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น และเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้จากการขายสินค้าการเกษตรเพิ่มขึ้น

จากข้อมูลที่รวบรวมมาทั้งหมดทำให้ได้เห็นถึงความต้องการของชุมชนในการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเกษตรกรรมมีความพร้อมในการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยมีทรัพยากรการเกษตรเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ซึ่งมีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก และผลการประเมินศักยภาพ โดยรวม พบว่ามีศักยภาพ ในระดับสูง นอกจากนี้ ยัง พบว่าการถูกเวนคืนที่ดินทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่เกษตรกรรม การแพร่ภาพทางโทรทัศน์ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเพราะเป็นการเข้าถึงผู้บริโภคที่ดี การทำเกษตรกรรมควรได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อให้มีการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวให้ได้รับทราบว่าการเกษตรแต่ละฤดูกาล การพัฒนาการเกษตรที่มีหน่วยงานภาครัฐมาให้การสนับสนุนจะมีการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิม

สรุปได้ว่า ท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่เขตทวีวัฒนามีศักยภาพควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนด้านการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความรู้ การกระตุ้นความคิด การสนับสนุนงบประมาณในเรื่องการทำกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน

5.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยนำตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จมาชี้แจง เรื่องการต้องรับการนำเที่ยว กิจกรรมสำหรับนักท่องเที่ยว การเพื่อให้เห็นรูปแบบว่าควรนำมาปรับให้เข้ากับชุมชน
2. ควรเพิ่มจำนวนแหล่งเกษตรกรรมที่ถูกประเมินใหม่ ๆ ให้มากขึ้น เพื่อขยายจำนวนสมาชิก
3. ควรให้ความรู้เรื่องการจัดการสิ่งแวดล้อมครัวเรือน และชุมชน เช่น ารคัดแยกขยะ การทำน้ำหมักชีวภาพทำปุ๋ยอินทรีย์
4. ควรอบรมให้ความรู้เรื่องเทคนิคการพูด บรรยายให้ความรู้ และการนำเที่ยวเชิงเกษตร
5. การจัดประชุมกลุ่มย่อย ควรหาห้องประชุมที่มีเครื่องเสียง และไมโครโฟนที่มีคุณภาพ เสียงชัดเจน และมีจำนวนเพียงพอเพื่อให้การประชุมมีความราบรื่น
6. ควรกำหนดจุดพิกัดลงในแผนที่เพื่อให้ทราบระยะทางจากจุดแหล่งเกษตรกรรมกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในชุมชน

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2548). **ท่องเที่ยวเชิงเกษตร : การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เสริมสร้างความ มั่งคั่งให้แก่เกษตรกร**.
- กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร. สำนักพัฒนาเกษตรกร. กรุงเทพฯ.
- กองการท่องเที่ยว สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว. (มปท). **คู่มือท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร เขตทวีวัฒนา. พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร. เขตทวีวัฒนา.**
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2546). **ท่องเที่ยวเกษตรทั่วไทย. กรมวิชาการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร.**
- บริษัท แพลน โมทีฟ จำกัด .
- จกมลพัชร เจตนะจิตร (พันตำรวจโทหญิง) (2546). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการล่องเรือชมสวนเลียบคลอง มหาสวัสดิ์ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม** .
- วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นริศรา สธนเสาวภาคย์. (2545). **การวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อเป็นที่มาของรายได้นอกภาคเกษตรกรรม . วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต , สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**
- ประดับ เรียงประยูร. (2541). **การศึกษาแนวทางพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ตลาดน้ำคิงส์ตัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- ประเมิน ไกรรส, ดวงพร ทรัพย์สาคร และคณะ (2549). **“ของดีกรุงเทพ”**. สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว คอมพิวเตอร์ พับลิชชิ่ง จำกัด
- พัฒน์นรี เขียวกิตต์ธนา . (2547). **การจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กรณีศึกษา ตำบลบางรักน้อย จังหวัดนนทบุรี . วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- สมาคมนักวิจัย. (2549). **ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของเกษตร จังหวัดสมุทรสงคราม. รายงานการวิจัย ในความอุปถัมภ์ของสภาวิจัยแห่งชาติ.**
- สุดาร่า สุจฉายา. (2543). **“นักเดินทาง...เพื่อความเข้าใจในแผ่นดิน” : ธนบุรี. สารคดี, โรงพิมพ์กรุงเทพฯ.**
- สุวพร เจริญชัย, นายประเมิน ไกรรส และคณะ. (2546). **คู่มือท่องเที่ยว พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร เขตทวีวัฒนา. กองการท่องเที่ยว สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร พิกเซล แฟกโคเรียล.**
- <http://agrotourism.doae.go.th> Accessed on April 20, 2008.